

**URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BiH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА БиХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA**

Muvekita 4, 71 000 Sarajevo, Tel/Fax: ++ 387 (0) 33 26 93 00, www.revizija.gov.ba, e-mail: saibih@bih.net.ba

Број :

**ИЗВЈЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ
МИНИСТАРСТВА ПРАВДЕ БИХ
ЗА 2007. ГОДИНУ**

Сарајево, мај 2008. године

САДРЖАЈ

I	МИШЉЕЊЕ РЕВИЗОРА	3
II	НАЛАЗИ И ПРЕПОРУКЕ	4
1.	Реализација ранијих препорука	4
2.	Систем интерних контрола	4
2.1.	Планирање и извршење буџета	4
3.	Усклађеност са законима и правилима	5
3.1.	Осигурање запослених	5
4.	Кореспонденција са клијентом	6
 ПРИЛОГ		
Табела извршења буџета за период 01.01. до 31.12.2007. године		
 ДОДАТАК		
	Извјештај ревизора о изградњи Државног затвора	7

I МИШЉЕЊЕ РЕВИЗОРА

Основ за ревизију

На основу Закона о ревизији институција Босне и Херцеговине («Службени гласник БиХ», број: 12/06) извршили смо ревизију финансијских извјештаја који се односе на годину која се завршава 31.12.2007. (Биланса стања, Посебних прегледа уз Биланс стања и Анализе извршења буџета) у **Министарству правде Босне и Херцеговине** (у даљем тексту: Министарство).

Одговорност менаџмента/ревизора

Руководство Министарства одговорно је за припрему финансијских извјештаја, законитост извршених трансакција и намјенско кориштење средстава. Руководство је такође одговорно за увођење система интерних контрола којима се обезбјеђује поуздано управљање јавним средствима. Наша одговорност, као екстерног ревизора, прописана је Законом о ревизији, стандардима ревизије и етичким кодексом за ревизоре јавног сектора.

Сходно томе, наша одговорност је изражавање мишљења о томе да ли су финансијски извјештаји поуздани и да ли биланси у потпуности одражавају резултате извршења буџета. Такође, наша одговорност је да процијенимо да ли руководиоци институције примјењују законе и прописе, користе средства за одговарајуће намјене и да оцијенимо финансијско управљање, функцију интерне ревизије и системе интерних контрола.

Циљ и дјелокруг ревизије

Ревизију смо обавили у складу са Ревизионим стандардима Међународне организације врховних ревизионих институција – ISSAI и Међународним стандардима ревизије. Ревизија укључује испитивање, на бази извршених тестирања, доказа који су релевантни за исказане износе и објављивања у финансијским извјештајима, те регуларност финансијских трансакција које су укључене у финансијске извјештаје.

Ревизија је планирана и извршена тако да се добију информације и објашњења која сматрамо неопходним за обезбјеђење довољно доказа који пружају разумно увјерење да финансијски извјештаји не садрже материјално значајне погрешне исказе узроковане грешкама, преваром или другим нерегуларним радњама и да су средства утрошена у складу са одобреним буџетом и другим прописима.

Сматрамо да ревизија коју смо извршили пружа разуман основ за наше мишљење.

1. *Министарство је закључило уговор о колективном животном осигурању запослених и плаћало редовне премије осигурања из буџета БиХ које су у 2007. години реализоване у износу од 15.845 КМ, што је супротно инструкцијама Министарства финансија и трезора БиХ о планирању и извршењу буџета за 2007. годину (детаљније у тачки 3.)*

По нашем мишљењу:

Финансијски извјештаји Министарства за 2007. годину приказују реално и истинито финансијско стање на дан 31. децембар 2007. године и у складу су са Правилником о финансијском извјештавању и Правилником о рачуноводству институција Босне и Херцеговине.

У свим материјално значајним аспектима расходи Министарства су употријебљени за сврхе које је одредио Парламент Босне и Херцеговине и у складу су са релевантним прописима, осим за напомену која је исказана под тачком 1.

Без намјере да даље квалификујемо наше мишљење, скрећемо пажњу Министарству на потенцијалне обавезе које могу настати у укупном износу од 250.210 КМ као посљедица судског спора по основу обрачунатих камата за неблаговремене уплате рачуна испостављених од стране Министарства правде Републике Српске (опомена пред тужбу на 212.980 КМ) и Министарства правде Федерације БиХ (тужба на 37.230 КМ) који се односе на трошкове притвореника Суда Босне и Херцеговине који казне издржавају у ентитетским установама. Сугеришемо да Министарство предузме одговарајуће мјере по овом питању.

Сарајево, мај 2008. године

II НАЛАЗИ И ПРЕПОРУКЕ

1. Реализација ранијих препорука

Канцеларија за ревизију извршила је ревизију пословања Министарства за 2006. годину о чему је састављен Извјештај о ревизији којим је скренута пажња Министарству на ефикасније планирање буџета, незаконите исплате накнада за рад у комисијама за полагање стручног управног испита изнад дозвољеног износа и неефикасност финансијског управљања средствима из буџета намијењеним за трошкове уређења земљишта и прикључења Државног затвора на инфраструктуру. Руководству је сугерисано да ове слабости размотри и предузме одређене активности у циљу њиховог отклањања.

Министарство је у складу са одредбама члана 16. став 3. Закона о ревизији институција Босне и Херцеговине доставило одговор Канцеларији за ревизију о предузетим активностима ради превазилажења наведених слабости.

Освртом на препоруке ревизије дате у ревизионом извјештају, као и увидом у реализоване активности које су наведене у одговору о предузетим активностима, утврдили смо да је Министарство отклонило споменуте слабости, али да је потребно и даље унапређење ових сегмената пословања. Наводимо препоруке које су реализоване уз наш коментар о даљим унапређењима.

Реализоване препоруке:

- Процес планирања буџета Министарства је ефикаснији, иако постоје одређене слабости код детаљног аналитичког плана расхода (детаљније – тачка 2.1.);
- Министарство је усвојило Правилник о интерној контроли и ревизији. Правилник је сачињен према COSO моделу који подразумева изградњу система интерних контрола у оквиру пет компоненти, међутим, потребна су даља унапређења овог система која требају бити заснована на укупном развоју система јавне управе у Босни и Херцеговини;
- Министарство је у 2007. години, до када је и важила одлука, поштовало Одлуку Савјета министара којом су биле ограничене исплате за рад у комисијама за полагање стручног управног испита до висине 50% појединачне плате запосленог;
- Надзор над изработом финансијских извјештаја Министарства за 2007. годину је унапријеђен, тако да су финансијски извјештаји на дан 31.12.2007. године сачињени у складу са правилима финансијског извјештавања институција БиХ;
- Финансијско управљање средствима из буџета намијењеним за трошкове уређења земљишта и прикључења Државног затвора на инфраструктуру је унапријеђено. Министарство је примијенило препоруке ревизора и формирало Јединицу за имплементацију пројекта и Надзорни одбор ради контроле намјеног утрошка средстава. Сагласност Правобранилаштва БиХ на Анекс уговора са Општином Источна Илиџа је добијена, а овлаштена лица Министарства била су ангажована као допунски чланови Комисије за јавне набавке Општине Источна Илиџа која је извршила избор извођача радова на уређењу градског грађевинског земљишта;
- Министарство је након претходне фазе ревизије установило евиденције за службена возила и просјечну потрошњу горива, чиме су створене претпоставке за ефикасније управљање јавним средствима.

2. Систем интерних контрола ¹

2.1. Планирање и извршење буџета

Министарство је на прописаним обрасцима и у предвиђеном року доставило захтјев за буџет за 2007. годину. Укупан износ тражених средстава (након коригованог захтјева) износио је 12.800.000 КМ. Министарство финансија и трезора је без накнадних консултација са Министарством умањило предложени буџет, тако да је коначно одобрени буџет Министарства износио 10.896.605 КМ.

¹ Сагласно члану 13. став 2. Закона о ревизији институција Босне и Херцеговине ревизија оцјењује финансијско управљање, функцију интерне ревизије и систем интерних контрола о чему не изражава мишљење већ извјештава о уоченим слабостима.

Анализом извршења буџета установили смо да су постојала одступања одобреног и извршеног буџета. Табела извршења буџета показује да је буџет Министарства остварен 79% или 2.263.386 КМ мање од одобреног. Сматрамо да је овакво извршење буџета посљедица непопуњености радних мјеста по систематизацији (планирано 212 запослених, а остварено 179). Такође, Министарство није сачинило прецизан аналитички план расхода који представља основу цјелокупне пројекције буџета, а као резултат тога дошло је до прекорачења појединих расхода у оквиру аналитичке структуре расхода (нпр. трошкови ситног инвентара, услуге одржавања софтвера, итд.).

Препорука

Министарство треба да посвети више пажње планирању буџета полазећи од детаљне аналитичке структуре расхода која ће обезбиједити ефикасније управљање јавним средствима и смањење ризика од појединачних прекорачења расхода. Такође, потребно је да Министарство прати динамику извршења буџета и да у случају стварања резерви у буџету обавијести Министарство финансија и трезора о евентуалном преусмјеравању за финансирање приоритетних обавеза ради одржавања буџетске равнотеже.

Учили смо да систем интерних контрола код извршења буџета није у довољној мјери ефикасан када су у питању исплате на појединим ставкама буџета. Тако смо утврдили да Министарство није имало потпуни надзор над исплатама накнада за обављање послова по уговорима о дјелу и уговорима о ауторским хонорарима, исплатама за кориштење интерне репрезентације и исплатама за кориштење мобилних телефона (*Ревизија је о овим слабостима упутила директно Писмо/Меморандум овлашћеном лицу Министарства*).

Препорука

Препоручујемо да Министарство осигура ефикаснији надзор приликом реализације ових расхода и преиспита своја интерна правила која регулишу обавезе и одговорности код извршења буџета.

3. Усклађеност са законима и правилима

3.1. Осигурање запослених

Министарство је користило услуге колективног животног осигурања запослених на основу уговора који су били закључени са «Херцеговина осигурањем» (уговор од 31.07.2006. године до 31.07.2007) и «Босна-Сунце осигурањем» са којим је уговор настављен од 01.08.2007. године на основуведеног конкурентског поступка. Укупни трошкови осигурања који су остварени у 2007. години по овом основу износили су **15.845 КМ**.

Сматрамо да се осигурање запослених није могло реализовати из буџетских средстава с обзиром да таква могућност није била предвиђена инструкцијама Министарства финансија и трезора БиХ о планирању буџета за 2007. годину. Такође, овакав вид финансирања није предвиђен нити другим прописима (Законом о државној служби у институцијама БиХ и Одлуком о начину обрачуна плата и накнада плата запослених у Савјету министара), а доводи у питање и коначну намјену ових средстава.

Препорука

Препоручујемо да Министарство обустави плаћања по основу колективног осигурања и изврши раскид уговора или у договору са осигуравајућом кућом настави реализацију уговора обуставама из плата лица заинтересованих за овај начин осигурања.

4. Кореспонденција са клијентом

Министарству је уручен Нацрт извјештаја о ревизији за 2007. годину на разматрање и достављање евентуалних нових доказа и коментара на налазе ревизије.

У остављеном року од 15 дана, Министарство није доставило коментаре на налазе садржане у Нацрту извјештаја о ревизији. По том основу овај Извјештај представља коначан извјештај достављен клијенту без корекција у односу на Нацрт извјештаја о ревизији.

Сарајево, мај 2008. године

**ЗАМЈЕНИК ГЕНЕРАЛНОГ
РЕВИЗОРА**

мр Драган Кулина

ГЕНЕРАЛНИ РЕВИЗОР

М.П.

Миленко Шеро

Додатак:**Министарство правде Босне и Херцеговине****Надзорни одбор за контролу активности и утрошка средстава за изградњу Завода за извршење кривичних санкција на државном нивоу-изградња Државног затвора****Извјештај ревизора**

Канцеларија за ревизију институција Босне и Херцеговине извршила је ревизију Извјештаја Надзорног одбора за контролу активности и утрошка средстава за изградњу Завода за извршење кривичних санкција на државном нивоу-изградња Државног затвора. Предмет ревизије је «Извјештај о полугодишњем раду Надзорног одбора за изградњу завода за издржавање казних санкција на државном нивоу и окончаним грађевинским ситуацијама са 29.10.2007. године».

Основ за ревизију садржан је у Одлуци о именовању Надзорног одбора за контролу средстава за изградњу Државног затвора која у члану 2. става 4. дефинише да је Надзорни одбор дужан да ангажује независне ревизоре чији извјештаји су саставни дио годишњих извјештаја Надзорног одбора.

Одговорност Надзорног одбора је да врши контролу мјесечних извјештаја о раду и утрошку средстава који су поднесени од стране координатора пројекта. Такође, одговорност Надзорног одбора је да подноси полугодишње и годишње извјештаје о раду и утрошку средстава Савјету министара БиХ.

Наша одговорност је изражавање мишљења о томе да ли су Извјештаји Надзорног одбора тачни и истинити и да ли су средства за изградњу Државног затвора утрошена у складу са њиховом намјеном.

Ревизију смо извршили у складу са општеприхваћеним ревизионим стандардима и Ревизионим стандардима Међународне организације врховних ревизионих институција – ISSAI.

Ревизија је укључивала испитивање документације и доказа који су релевантни за исказане износе и објављивања у Извјештају Надзорног одбора, те законитост финансијских трансакција које су укључене у овај извјештај. Извјештај Надзорног одбора односи се на утрошена средства из буџета Босне и Херцеговине која су у износу **950.500 KM** уплаћена од стране Министарства правде (као инвеститора) на рачун Општине Источна Илиџа (као имплементатора) у сврху извођење радова на уређењу градског грађевинског земљишта за изградњу Државног затвора Босне и Херцеговине. Утрошена средства по овом извјештају износила су **894.737,80 KM**, тако да су остала неутрошена средства у износу **55.762,20 KM** која је Општина Источна Илиџа вратила на рачун буџета Босне и Херцеговине.

1. Средства су правдана на основу вјеродостојне документације (ситуације извођача радова, фактуре, спецификације изведених радова), осим за дио средстава која су резервисана до висине уговорених радова у укупном износу од **269.556,52 KM**, а која ће бити утрошена у наредном периоду за будуће радова. Појединачно, ова резервисања износе:

- **45.109,13 KM** за разлику уговорених (процијењених накнадних радова) и фактурисаних радова на водоснабјевању и изградњи пумпне станице – извођач радова «Ископ» д.о.о. И.Сарајево,
- **37.286,58 KM** за разлику уговорених и процијењених накнадних радова и фактурисаних радова на прикључном гасоводу и пратећим постројењима – извођач радова «Сарајево гас» а.д. И.Сарајево,
- **899,00 KM** за разлику уговорених средстава за услуге стручног надзора и фактурисаног износа – добављач «Колос» д.о.о. И.Сарајево,
- **25.000,00 KM** по уговору за услуге техничког пријема објеката – добављач «Марвел» д.о.о. И.Сарајево,
- **161.261,81 KM**, резервисана средства по уговору за реконструкцију улице у насеље Војковићи (радови нису започети) - извођач «ГП Пут» а.д. И.Сарајево,

Утрошак и намјену укупног износа резервисаних средстава треба даље пратити и обезбиједити њихово правдање вјеродостојном документацијом (ситуације извођача радова, фактуре, спецификације изведених радова, итд).

Сматрамо да ревизија коју смо обавили пружа разумну основу за наше мишљење.

По нашем мишљењу, Извјештај Надзорног одбора о контроли и утрошку средстава за изградњу Државног затвора је тачан и истинит и средства су утрошена у складу са њиховом намјеном, осим за резервисана средства из тачке 1. у укупном износу 269.556,52 КМ.

Сарајево, мај 2008. године

**ЗАМЈЕНИК ГЕНЕРАЛНОГ
РЕВИЗОРА**

мр Драган Кулина

ГЕНЕРАЛНИ РЕВИЗОР

М.П.

Миленко Шего